

door zijn de honoraria belangrijk hooger geworden, maar, naar men in *the Hospital* leest, is de ijver der jonge mannen niet in evenredigheid hiermede gestegen. Er wordt geklaagd over geringe nauwgezetheid in de orde der werkzaamheden, zoodat de dokter wel eens in den namiddag de visite komt maken, als er bezoek is of als er wordt gegeten, wat voor het verplegend personeel en de zieken allerhinderlijkst is. Een geneesheer is wel geen volstrekt meester over zijn tijd, maar kan toch tot gewoonte maken, regelmatig terugkeerende bezigheden op vaste en gepaste tijden te verrichten, en daarvan slechts in geval van nood af te wijken. Afwezigheid, om den anderen dag, van vroeg in den middag tot middernacht, terwijl op de andere dagen tennis wordt gespeeld, wijst — zegt *the Hospital* — òf op gebrek aan nuttig werk, òf op verzuim van plichten.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ZUIGELINGENZORG EN HET ZUIGELINGEN-CORSETJE.

Het zij mij vergund, op dit punt nog even terug te komen. Wat men onder een zuigelingen-corsetje verstaat, was mij ook zonder de uiteenzetting van collega STURKOP bekend. Dat dit „een zeer onschuldig kledingstukje” zou zijn, kan ik hem niet toegeven; immers, het is een stijf lijfje van dubbel keper, dus ijzersterk, maar ook weinig beter dan ijzer voor zuigelingenkleding geschikt, omdat het vrijwel onporeus is, en vrijwel altijd door de moeders veel te stijf wordt aangehaald. Het gebruik, onder het volk, van deze stijve en stevig aangehaalde lijfjes is een van de dingen, waartegen juist zij, die ijveren voor „zuigelingenverzorging”, nogal eens hebben op te treden.

Grappig en zonderling vind ik het inderdaad, dat de medewerkster C. M. S. K. (in *Ons Kind*), na eerst te hebben opgemerkt, dat jonge moeders wel eens „raadgevingen van moeders en ouderen krijgen, die wel goed, maar uit den aard der zaak niet nieuwerwetsch zijn”, een zuigelingenkleding aangeeft, die (behalve de luiers) geheel ouderwetsch is. Niet alleen dat een zuigelingenkleding, bestaande uit: flanelletje, hemdje, navelbandje, resp. corsetje, 2 luiers, onderjurkje, enz., zooals hier wordt aangegeven, niet bepaald nieuwerwetsch is, en elke, ook maar eenigszins nieuwerwetsche, huismoeder (geneeskundigen zijn over het algemeen op dit gebied merkwaardig slecht thuis) de inzendster kan vertellen, waarom een poreus gebreid kledingstukje beter is dan flanel en waarom truitjes practischer zijn dan jurkjes, maar de on-hygiënische opvatting blijkt ook uit hetgeen over de „stevigte” gezegd wordt. Het corsetje, 2e grootte, is „voor stevigte” met verticale opgestikte plooiën voorzien, die dus zoowel in schijn als in wezen eenigszins op baleinen gelijken. „Voor de flanellen navelbandjes is het best recht geweven flanel te nemen, daar het diagonaal geweven flanel te rekbaar is”. Maar collega, zeg toch eens tegen uw inzendster, dat dit juist een goede eigenschap is, dat een navelband niet stijf moet zitten en dat daarom vele moeders tricot navelbandjes gebruiken! Met ongeveer 3 maanden krijgt de zuigeling zijn eerste corsetje, omdat het anders „met het aandoen van de luiers lastig zou zijn, als er heelemaal geen stevigte om het lichaam zou zijn” (!). En dat in onzen tijd, terwijl zelfs de fondspatiënten beginnen te begrijpen, dat zuigelingen-kleertjes liever niet stijf en „stevig” moeten zitten, en dat men een baby, ook zonder „stevigte om het lichaampje”, makkelijk kan helpen op een kussen!

Daargelaten of het raadzaam is, voor alle kraamvrouwen een sluitlaken met een zinken plaat aan te bevelen, wat voor bepaalde gevallen doelmatig mag zijn, is het toch zeker ook zonderling te noemen, dat een leek, in een voor leeken bestemd tijdschrift, dit haar voorgeschreven model aan alle kraamvrouwen aanbeveelt!

Wat betreft de Vereeniging voor zuigelingen-zorg, vernam ik van de secretaresse dezer vereeniging, dat collega STURKOP destijds toestemming heeft verkregen, zijn tijdschrift te noemen „Officieel Orgaan” enz., doch dat het bestuur dezer vereeniging, behalve in het eerste nummer, niet meer van de gastvrijheid van dit tijdschrift heeft gebruik gemaakt, en zich niet in het minst verantwoordelijk stelt voor den inhoud er van. Mijn vraag, of het verband tusschen de Vereeniging voor zuigelingen-zorg en dit tijdschrift alleen maar in naam, of ook in wezen bestond, was dus niet zoo geheel en al misplaatst.

Amsterdam, 8 November 1914.

J. STÄRCKE.

GENEESKUNDIGE INLICHTINGEN BETREFFENDE MILITAIREN.

I.

Naar aanleiding van de woorden van collega PINKHOF, moet mij de opmerking van het hart, dat het mij inderdaad herhaaldelijk is voorgekomen, dat er militairen bij mij kwamen met de mededeeling, dat hun kapitein hun had gezegd, dat zij een briefje van den dokter moesten meebrengen, omtrent hun eigen ongesteldheid of die van hun aanverwanten. Indien deze lieden waarheid hebben gesproken, waaromtrent ik geen reden tot twijfel heb, gaat dus de veronderstelling van collega PINKHOF, bovenaan bladz. 1551, helaas wel door.

Ik voel alles voor de gedragslijn, door hem voorgesteld, nl. nooit een attest af te geven, zonder dat hij, aan wien het moet worden overhandigd, er ons persoonlijk of schriftelijk om heeft gevraagd. Zelfs zou ik de vraag willen stellen, of het niet daarheen te leiden zou zijn, misschien door bemiddeling van ons hoofdbestuur, dat alle verzoeken om verlof, wegens ziekte van den militair zelf of van zijn aanverwanten, door onze militaire collega's worden onderzocht en beoordeeld, natuurlijk na raadpleging van den behandelenden geneesheer.

Onze attesten, met uitzondering wellicht van zeer spoedeischede, zouden dan geheel vervallen, wat mij voorkomt in overeenstemming te zijn met ons beginsel van geen verklaringen af te geven voor patiënten onder onze eigen behandeling.

Amerongen, 10 Nov. 1914.

Dr. H. WALLER.

II.

Als militair arts met 18 dienstjaren, die in de laatste 6 jaar eenige honderden van de, door den heer PINKHOF bedoelde, verklaringen ten behoeve van militairen heeft afgegeven, zij het mij vergund in deze zaak, die m. i. noodeloos vertroebeld wordt, eenige opmerkingen te maken. Wanneer een commandant mij vraagt (zie het tweede geval van collega KROPELD) om inlichtingen omtrent de ziekte van een familielid van een militair, antwoord ik hem heel beleefd, dat hij wel begrijpen zal, dat ik omtrent mijn patiënten niets mag meedeelen aan derden (ik ben het volstrekt niet met den heer PINKHOF eens, dat men dit onder omstandigheden behoort te beantwoorden), dat echter de logische weg is, de verlangde inlichtingen aan belanghebbende zelf te vragen.

Bijna altijd wordt deze weg reeds terstond gekozen. Het ligt toch niet op den weg van den commandant, zich te wenden tot een hem onbekende, die niet verplicht is hem te antwoorden, om uit te maken of de verzoeker een juist inzicht heeft in den ziekte-toestand van zijn familielid, maar op den weg van belanghebbende, zijn wegblijven of verzoek om verlof behoorlijk aannemelijk te maken. Is daarvoor een verklaring van den geneesheer noodig, dan behoort hij zich deze te verschaffen, door ze of zelf of door middel van den patiënt aan den geneesheer te vragen.